Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування спеціального автомобіля конвойної служби військової частини 3117 Національної гвардії України

10.09.2026

Кропивницький, 2026 рік

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» 10.09.2026 групою НПМ здійснено відвідування спеціального автомобіля конвойної служби військової частини 3117 Національної гвардії України (далі – спецавтомобіль).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Матназаров Михайло Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – керівник групи НПМ;

Коноплянко Оксана Вікторівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Мараховська Світлана Юріївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Спецавтомобіль оглянуто на території Подільського районного суду міста Кропивницького за адресою: вулиця Велика Перспективна, будинок 40, місто Кропивницький, Кіровоградська область, 25006.

Відвідування проведено у присутності: 2-х працівників конвойної служби.

На момент відвідування обстежено один спецавтомобіль на базі ISUZU NQR 90L-K, який перебував у технічно справному стані.

Під час відвідування у спецавтомобілі обвинувачені, підсудні (засуджені) не перебували.

Спецавтомобіль ISUZU NQR 90L-K з державним реєстраційним номером ВА 150 G 2024 року випуску (фото 1). Останній технічний огляд проведено в 2026 році.

З правого боку кузова встановлено металеві двері із загартованим склом та рухомою рамкою, ширина дверного отвору вхідних дверей складає 60 см, що забезпечує можливість транспортування особи, яка користується кріслом колісним, за умови, що його ширина не перевищує 59 см.

Для підйому в кузов спецавтомобіля наявна стаціонарна рухома металічна жорстка нековзка драбина. Для полегшення підйому людей дверний отвір вхідних дверей обладнаний вертикальними металевими поручнями (фото 2).

Відвідуванням встановлено, що кузов спецавтомобіля розрахований на одночасне перевезення 14 взятих під варту осіб.

Спецавтомобіль був чистим, достатньо освітленим.

Салон кузова спецавтомобіля поділено на п’ять функціональних зон. Перша зона призначена для розміщення особового складу варти, чотири інші — для розміщення взятих під варту осіб. Зони для розміщення взятих під варту осіб відокремлені одна від одної суцільними металевими перегородками, що забезпечує можливість роздільного розміщення різних категорій осіб.

Дві камери — № 1 та № 2 — обладнані п’ятьма місцями кожна (фото 3). Камери є ідентичними за конструкцією та мають площу по 3,19 м² розміром (110 см*290 см).

Дві інші камери — № 3 та № 4 — обладнані двома місцями кожна (фото 4). Зазначені камери також є ідентичними за конструкцією та мають площу по 0,95 м² розміром (111 см*86 см).

Сидіння та спинки в камерах виготовлені з деревини та стаціонарно закріплені на стінках кузова спецавтомобіля.

Двері камер у верхній та нижній частині мають секції, що забезпечують вентиляцію, візуальний контроль за взятими під варту особами з боку конвою. Гострі (небезпечні) місця у внутрішніх приміщеннях спеціального автомобіля відсутні.

Приміщення варти обладнано трьома сидіннями з пасками безпеки (фото 5). Тут встановлені інженерно технічні засоби охорони. У даху над приміщенням варти обладнано аварійно рятувальний/вентиляційний люк розмірами 75*55 см (фото 6), який має ущільнюючі елементи, що запобігають проникненню вологи всередину приміщення.

Підлога у салоні кузова спецавтомобіля прорезинена, нековзка.

Спецавтомобіль обладнано засобами зв'язку варти, проблисковими маячками, камерами відеоспостереження, одним гучномовцем та механічним протиугінним пристроєм, кондиціонером, вебастою.

Спецавтомобіль оснащено вогнегасником та медичною аптечкою для надання первинної домедичної допомоги, яка укомплектована лікарськими засобами з актуальними термінами придатності ліків.

Попереднє відвідування спецавтомобіля групою НПМ не здійснювалося.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на свободу від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (ст. 3 Європейської конвенції з прав людини).

1. Під час відвідування спецавтомобіля було встановлено, що двомісні камери для транспортування затриманих осіб мають площу 0,95 м^2, загальна камера на 5 місць має площу 3,19 м^2. Відповідно площа на одну особу в двомісній камері складає 0,475 м^2, а в загальній камері на 5 місць площа на одну особу складає 0,638 м^2. Таким чином, у камерах спецавтомобіля дотримано мінімальні стандарти площі на одну людину для транспортування на короткі відстані, які визначено рекомендаціями Європейського комітету. При цьому зазначена площа на одну людину не відповідає стандартам для тривалих перевезень.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) у своїх рекомендаціях щодо транспортування затриманих осіб (European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. *Transport of detainees*. Factsheet, June 2018) наголошує, що приміщення, призначені для перевезення більше ніж однієї особи, повинні забезпечувати не менше ніж 0,4 м^2 площі на одну особу під час транспортування на короткі відстані та, за можливості, більшу площу. Для перевезень на тривалі відстані мінімальна площа має становити не менше ніж 0,6 м^2 на одну особу.

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України) та маломобільних груп населення.

2. Представниками групи НПМ встановлено, що: спецавтомобіль не обладнаний відповідними спеціальними засобами (підйомник або пандус для транспортних засобів, облаштування для фіксації крісел колісних для осіб з

інвалідністю або автомобільне крісло, яке трансформується в інвалідне крісло тощо); ширина дверного отвору вхідних дверей не дозволяє транспортування осіб на кріслі колісному, як що його ширина перевищує 60 см. Що може призвести до випадків травмувань осіб з інвалідністю при транспортуванні та неможливості їх перевезення.

Згідно з Конституцією України, загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права та міжнародними договорами України, ст. 2 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», всі люди є рівними перед законом і мають право на рівний захист. Особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Держава зобов'язана створити умови для реалізації особою з інвалідністю всіх прав людини та основоположних свобод без будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності та забезпечити її соціальний захист.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Міністерству внутрішніх справ України:

1.1. Розробити технічні вимоги для дообладнання існуючих спецавтомобілів Національної гвардії України системами безпечної фіксації з урахуванням усіх відповідних вимог безпеки та внести зміни до нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України, що регламентують вимоги до спеціального транспорту, визначивши обов'язкову наявність засобів безпеки для запобігання травмуванню під час маневрів, гальмування чи дорожньо-транспортної пригоди.

2. Керівництву Головного управління Національної поліції в Кіровоградській області:

2.1. Забезпечити обладнання наявних в експлуатації спецавтомобілів ременями (іншими засобами безпеки) для забезпечення перевезення взятих під варту осіб.

Додатки до звіту: фототаблиця на 1 арк.

Керівник групи НПМ,
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини **Михайло МАТНАЗАРОВ**

Фототаблиця.

Фото 1

Фото 2

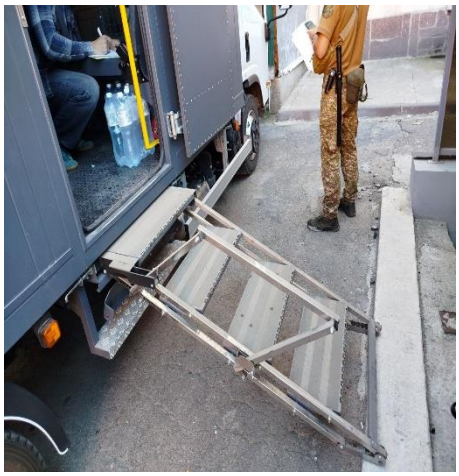

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

